

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Apáca-utca 3. sz.

A lap szellemi részére vonatkozó közleményeket a szerkesztőség címére kérjük beküldetni.

Egy hasábos petitsor 5 kr. Hirdetés-bélyeg 30 kr.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézhetők.

LAPTULAJDONOS:

A SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. PERSZ ADOLF.

Előfizetési árak:

<i>A kiadóhivatalban átvéve:</i>	Negyedévre . . . 2 frt — kr.
Egész évre . . . 6 frt — kr.	Egy hónapra — > 80 >
Félévre . . . 3 > — >	<i>Vidékre postán szállítva:</i>
Negyedévre . . . 1 > 50 >	Egész évre 10 frt — kr.
Egy hónapra — > 60 >	Félévre . . . 5 > — >
<i>Helyben házhoz hordva:</i>	Negyedévre . . . 2 > 50 >
Egész évre . . . 8 frt — kr.	Egy hónapra 1 > — >
Félévre . . . 4 > — >	<i>Egyes szám ára 4 kr</i>

Szabadelvűpárti szabadság.

Még olyan ádáz dühvel nem láttunk Magyarországon mozgalmat üldözni, mint az öntudatra ébredt katolikusok voltaképpen csak vallásuk védelmére kezdeményezett mozgalmát.

És ebben az üldözési viszketegben a mi szabadelvű embereink mind egyetértnek, bármelyik politikai párthoz tartozzanak is különben.

Se látnak se hallanak, de mihelyt katolikus mozgalomról van szó, arra legott kimondják kárhóztató ítéletüket s felhívják a közönséget, hogy a világról ne csatlakozzék hozzá, sőt ép ellenkezőleg segítse azt csirájában elfojtani, mert az a házára veszedelmes.

Odáig ugyan még nem jutottak el, hogy a kormányt egyenesen ösztököljék, hogy ne erősítse meg a katolikus köröket, kaszinókat, olvasó egyleteket, mert értik, hogy ezt még nem lehet olyan ostentatíve megeselekedni de már ettől a lépéstől is csak hajszálnyit tér választ el.

Csak olvassa el mindenki egyik félhivatalosunk múlt csütörtöki számában megjelent vezércikkét a mi társadalmi erőinkről. Ebben először is van egy »vakulj magyar!« midőn a minden irányban való humanitárius törekvések üdvös voltát fennen hangoztatja, de aztán mindjárt elkeseredésének ad kifejezést azon törekvések ellen, a melyek társadalmi erőink harmonikus fejlődésének nagy kárára ujabban mutatkoznak, mert gyökerükben támadják meg szépen fejlődött társadalmi erőinket, a mennyiben kétségtelen és már is tapasztalati tény, hogy a katolikus kaszinó, dalárda, gazdasági egyesület stb. meggyöngit, esetleg semmivé tesz egy már létező egyesületet, a mely erejét felekezetre való tekintet nélkül összejött számos tagjának köszönhetette, még pedig a nélkül, hogy a katolikus felekezeti jellegű egyesület megteremtésével az előbbi pótló erős egyesületet létrehozott volna.

Hát, mi egyéb ez, mint a katoliku-

soknak figyelmeztetése, hogy ne legyenek olyan együgyűek azt hinni, mintha a gyülekezési és egyesülési jog az ő számukra is léteznék, de sőt szegénységi bizonyítványt ad magáról minden katolikus ember, ha mint katolikus, azaz katolikusjellegének megtagadása nélkül kíván érvényesülni a társadalomban, miért is jobban teszi, ha katolikus voltát nem firtatja, sőt feledi és egyenesen megtagadja.

Hogy a maga brüszk mivoltában müssassuk be a dolgot — folytatja a félhivatalos — csupán azt jegyezzük meg, miszerint tudunk egy kaszinót, mely azért bukott meg, mert a katolikusok kiváltak belőle s — egymásikat, a mely szintén bezárta termeit, mert a protestánsok és zsidók hagyták ott katolikus tagtársaikat. A néppárt szervezkedésének eddig ilyesmik voltak az eredményei a magyar vidéken.

Oh az az átkozott néppárt, melytől úgy rettegnék, mint az ördög a szentelt víztől.

Önkénytelenül is a farkas és a bárány meséje jut eszünkbe. A farkas vicsoritotta a fogát a bárányra, melyet fel akart falni, de hogy vérengzőnek ne tartsák, ürügyet keresett, oda kiáltván a báránynak, hogy minek zavarja meg neki a vizet; hiszen hogyan zavarnám én meg a vizet, mikor amonnan folyik ide? erre az igazságos replikára már türelmét veszti a farkas, s azt sem tudja dühében, mit tegyen, tehát felfalja a bárányt.

Hát uraim! a katolikusok-e okai a mi gyönyörűséges állapotainknak? ők kezdték-e a befejezéshez jutott (?) egyházpolitikát? ők támadták-e meg mások jogait? s nem-e épen megfordítva őket dupirozzák, szorongatják és szoritják le a közélet porondjáról. És mikor a szorongatott hazafiak gondolkodni kezdenek, vajjon mivel vétettek ők a haza ellen, már ezen gondolkodásukat is az ő rovásukra magyarázzák, hogy a kishitűeket eltántorítsák, vallásuk iránt, melyben születtek és föl-

nevekedtek, közömbösekké tegyék, végezetül pedig saját vallásuk ellen sorompóba lépni csábitgassák.

Mit? még okoskodni mertek? ki kell adni a rendeletet, hogy katolikus kör, avagy kaszinó nem kaphat többé bemu-tatási záradékot alapszabályaihoz.

Szabadelvű és függetlenségi pártiak egyesülése.

Galántáról tudatják, hogy a liberális párt alakuló gyűlésén a függetlenségi párti választók egyesültek a szabadelvű párttal. Zsigárdy Gyula ügyvéd, a gyűlés elnöke megnyitójában ugyanis azt fejtegette, hogy a néppárti mozgalommal szemben szükséges az összes liberálisok szervezkedése. Erre Bócz Nándor és Dubovszky József szólaltak föl, biztatva a függetlenségi választókat, hogy szövetkezzenek a liberális párttal. Ekkor a függetlenségi egység egyhangulag kijelentették, hogy a néppártot közös ellenségnek tekintik és legyőzése céljából mindnyájan támogatni fogják a liberális pártot. Kikiáltották Zsigárdy Gyulát pártelnöknek, Uj Istvánt és Horváth Gyulát alelnököknek, Chemez Árpádot jegyzőnek és Roth Samut pénztárosnak. A választókerület 32 községe közül 26-ból választották a bizottsági tagokat.

Belügyminiszteri utasítás az állami anyakönyvvezetésre.

A belügyminiszter által az anyakönyvvezetőknek kiadandó utasítás, mely mintegy 120 szakaszra terjed, voltaképpen négy különböző rendeletnek szerves egészebe való összefoglalása. A belügyminiszter abból a szempontból indult ki, hogy csak az ügy előnyére válhatik az, ha az anyakönyvvezetők az összes tudnivalókat együtt, egy rendeletben találják fel s nem a különböző rendeletekben szétszórt jogszabályokat kell keresniük. A belügyminiszteri utasítás ehhez képest négy főrészből áll. Az első legterjedelmesebb rész tartalmazza az anyakönyvek vezetésére vonatkozó általános szünetelési és halotti anyakönyvek vezetésére vonatkozó különös rendelkezéseket. A második rész az anyakönyvek kiigazításánál közigazgatási uton követendő eljárást, a harmadik rész a veszendőbe ment anyakönyvek pótlása körül követendő eljárást szabályozza; végül a negyedik rész a véderő összeírásához szükséges adatok szolgáltatására vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza.

Pályázat állami anyakönyvi felügyelői állásokra.

A hivatalos lap vasárnapi számában a belügyminiszter pályázatot hirdet 23 állami anyakönyvi felügyelői állásra. A 23 állás közt van a nagyváradai és biharvármegyei anyakönyvi felügyelői állás is. A pályázat főbb részletei a

következők. A kinevezendő állami anyakönyvi felügyelők közül tizen a VII., tizenhárman pedig VIII. fizetési osztályba fognak soroztatni és pedig valamennyien az illető osztály 3. fokozatába 2000 frt és illetve 1400 frt fizetés és megfelelő lakpénzzel. Ezenkívül 600 frtnyi uti és irodai átalányban fognak részesülni. A szabályszerűen felbélyegzett folyamodványhoz melléklendő a születési anyakönyvi kivonat, továbbá a minősítést, valamint a pályázó netaláni korábbi közszolgálatát igazoló okmányok. Elősorolandó továbbá, hogy a pályázó hány nyelven beszél az állam nyelvén kívül. — A pályázat határideje folyó évi július 10-én jár le. A folyamodványok a m. kir. belügyminiszteriumhoz intézendők.

A valuta-rendezés.

Bécsből a »Bud. Tud.«-nak jelentik, hogy a magyar és osztrák pénzügyminiszterium szakelőadói több óráig tartó tanácskozást folytattak, a melyen első sorban az érmeveretés programját, illetőleg azon 20 és 10 koronás aranyak, továbbá azon egykoronások, nickel és bronzpénzek számát beszélték meg, a melyek a jövő évben Ausztriában és Magyarországon verendők lesznek. A kormányoknak erre vonatkozó végleges határozatai őszszel, a jövő évi előirányzat betérjesztése alkalmával fognak az országgyűlések tudomására hozatni. A körmezi pénzverésben immár mindazon aranyösszegek kivettek, a melyek Magyarországon a valuta szabályozás céljaira vannak lekötve és így most már aranykészleteinek még csak azon része lesz kivetendő, a mely az Osztrák-magyar bank, magyarországon szokott kiveretni, vagy oly arany rudak a melyeket a magánosok adnak neki át ily célból. A szakelőadók ezenkívül a bankszabadalom megnyitásának kérdésével is foglalkoztak. Rendkívül sajnálatos dolog, hogy a pénzügyi helyzetnél a legmagasabb várakozásokat is megközelítő alakulása nem aknázható ki a valuta szabályozási akció gyorsabb keresztülvitele érdekében. Ausztria politikai viszonyai e pillanatban utjában állanak az akciónak (?)

Vallási türelmetlenség netovábbja.

Békés, 1895. június 15.

A Békésen protestáns tanítók szerkesztésében megjelenő »Békési Hírlap« »Urnapi ágyuzás« czímen ezeket írja:

»Egész lizta telik ki azon balesetekből, melyeket az urnapi ágyuzás eredményei gyanánt felsorolhatunk. A róm. kath. egyházi nagy buzgalomban arczát égette össze. A köhídon egy boldog állapotban levő asszony összeros-

kadt a nagy puffogatásra. Egy jómódu gazda és a városi tisztí orvos lovai megbokrosodtak s kicsi hijja, hogy a járókelőket össze nem taposták.«

A hozzáfűzött ezélt eláruló commentár pedig ez:

»A szolgabírónak kötelessége volna e puffogatást betiltani, mely a mily megbotráncóztató, éppen annyi szerencsétlenség okozója.«

Ez és ebből az egész közleményből csak annyi igaz, mintha valamelyik nváradí lapban ily ujdonság jelent volna meg: a nváradí székesegyház tornyát ellopták és Debreczenben egy csősz kunyhóban találták meg. De hiszen a mesteri jelszó: Hazudni bátran és vakmerőn, valamint majd csak elhisznek.

— Vallási türelmesség, mikor jön már el a te országod?!... P—l.

NAPTÁR.

— Junius 18. —

Kedd. Róm. kath. Márkusz és t. vt. Marcellán. Gör. kel. június 6. Zsuzsánna. Izr. Sivan 26.

Nap kel 3 óra 52 p., nyug. 7 óra 38 p. Hold kelte 0 óra 32 p. nyug. 3 óra 3 p.

Jun. 20. A »Nagyváradí Vadászárság« évi közgyűlése d. u. 5 órakor.

„ 21. Biharmegyei rendes évnegyedes közgyűlése.

„ 23. A László-malom új részvénytársaság igazgatósági ülése.

„ 24. A Sebes-Körös társulat közgyűlése délután 3 órakor.

„ 24. A „László“ malom elárverése d. e. 10 órakor a régi malomtelepen.

„ 25. A Szent-László-nyomda részvénytársaság közgyűlése d. u. 5 órakor a Szent-József intézet dísztermében.

„ 29. Ker. ifjak köre júniálisa a Rhédey kertben.

„ 30. A nagyváradí ipartestületi ifjuság önképző-körének nyári táncestélye a Rhédey-kerti lövöldében.

Julius 6. 48-as népkör táncmulatsága a Rhédey-kertben.

UJDONSÁGOK.

Lapunk egyes számai a következő üzletekben kaphatók:

Kiss Dávid kereskedése Fő-utca, Sonnenwirth-Jéle bazárban Fő-utca, Kádár és Kiss czégnél Kishid-fő, Kutasi D. papirkereskedésében Uri-utca, Pauker Dániel papirkereskedésében Kis-piacz, Reich Sándor vegyeskereskedésében Szent-János-utca,

Mezey János fűszerkereskedésében Körös-utca, Reich Antal kereskedése Nagy-Fürdő-utca.

Frankl Mari tőzsde és hírlapelárusító Kereskedelmi csarnok palota, Nagypiacz. Ugyanezen helyeken előfizetések is elfogadtnak.

A „TISZÁNTUL“ TÁRCZÁJA.

Loránd.

— A »Tiszántul« eredeti tárczája. —

Ira: Julius.

A tavasz küzd a téllal. Az áradó Duna erősen hullámszik. B... község lakói a parton állanak és szívszorogva néznek egy borzasztó jelenetet, mely a víz közepén játszódik le. Segíteni nem mer senki.

— Elveszték! kiált fel a tömeg.

— Vajjon kik lehettek? Ilyen viharban a vízre szállni és oly hitvány csónakkal! Ez valószínű Istenkisértés!

— De mintha hozzánk közelednék egy alak. Talán még él. Az összetört csónak darabjai tartják. Egy nő. Már közel van. Rajta, emberek, menteni, hogy az ár vissza ne vigye.

Kimentik, élesztik. Gyönyörű barna arcz, sugár alak, hosszú fekete hajjal, mely szétbomolva majdnem egész testét elborítja. Mily kár lett volna érte! Eled. Föltekint. Körülnéz, de csak ennyit mond: Hol van Loránd? Adjátok vissza nekem! — És e szó után újra elalél.

B... község gondjaiba veszi a szép idegent.

Az... i kastély gögös ura kétségbeesetten haját tépve járkál fel s alá. Margit, Margit, édes leányom hol vagy? jöjj elő! Apád hív, kit szeretted, ki érted él.

A cselédség összedugja fejét és suttog: Nem esoda, sok csapás érte egymásután, csak

még ez hiányzott, hogy a Margit kisasszony el-tűnjön. És ime! De hová is lehetett?

Lám, hogy megmondta ezt a jámbor Maris néni, hogy az ur nem kerül el Isten büntetését, amiért a mi jó asszonyunkat sírba vitte egy másik miatt, aki meg őt megcsalta, elhagyta, és ki is fosztotta.

Lorándot, a halászkok királyát, ki oly vakmerőn tudott dacolni széllel és vízzel, elnyelték a hullámok. Hogy tovább mi történt vele, ki tudja? Ő nem. Ő álmodott. Vagy meghalt? Igen, meghalt. Ez másként nem is lehet. Csak lelke él, csak lelke lát.

Mily szép képet lát, mily szép szavakat hall!

Mintha a mennyben lenne. Mily vidám sereg van körülötte. Csupa öröm és ártatlanság és dal, ami itt terem. Utaikon rózsza nyílik, madár cseveg, úgy látszik, itt mindenik szív összeillik. Szeretem a szívben, a léghen, a virágban, a bokorban. Mindenütt dal, zene, tánc, vigság öröm. Ah, hol vagyok? Mit jelent e vig sereg? oly nehéz a szívem! Margit, édes Margit!

— Jó helyen vagy Loránd, a víz alatt! A vizek királynéja megmentett téged és palotájába vitt. Már régen várt e pillanatra, hogy a halászkok királya övé legyen. Itt öröm és vigság vár rád, Loránd. Szeretsz?

— Jó királyném, szeretlek! De mond meg, élek-e még, ember vagyok-e még?

— Elsz, de életed már csak az enyém lehet. Ember vagy, de nélkülem a földre már vissza nem mehetsz. Szeress! Uj szerelmed el-

Bucus Uj-Palotán.

Hagyományos ünnepségek között folyt le az Antal-napi palotai bucsu. A mintaszerűen épült kis községnek minden háza ragyogott a tisztaságtól, ünnepi külsőt öltött lakóival együtt.

A bucsusok már kora reggel szekereken és gyalogosan nagy csoportokban érkeztek. Az impozáns méretű, máltai kereszt alakjában épült, dómszerű templom zöld galyakkal ékesítve, a művészi faragásu márványoltár déli növényektől környezve.

Fél tizkor dördült el az első taraczk, alig is szünetelt délig. Körössy Endre, v. olaszii s. lelkész tartotta a sz. beszédet. Utána körmenet volt. A menyezetet a falu előjárói vitték és fegyveres legények kísérték, kik a szertartás után még sortüzet is adtak.

Az ünnepi misét dr. Karácsonyi János, theol. tanár tartotta, kinek a váradi és a kerületi papságból számosan segédkeztek.

A környékből és a városból oda sereglett intelligenzia a plébános vendégszerető asztalánál volt szívesen látott vendég. Vecsernye után mulatott az egész falu, még a sváb legények is lelkesedtek az odavetődött cigány magyar nótái mellett.

* **A közigazgatás reformja.** Perczel Dezső belügyminiszter Bécsből Pozsonyba érkezett. A minisztert a pályaudvaron a megye és a város küldöttségének élén Szalavszky Gyula főispán fogadta. A miniszter ezután a városba hajtatott és a Palugyay-szállóban küldöttségeket fogadott. A megye küldöttségét Klempa Bertalan alispán, a városét Dröxler Gusztáv polgármester vezette. A miniszter mindkét szónoknak kilátásba helyezte, hogy a *közigazgatás reformja a legközelebbi országgyűlés legelején napirendre kerül és hogy az önkormányzat jogait az új rende-zés sok pontban épen fogja hagyni.*

* **A holnapi megyei közgyűlés.** Bihar-vármegye törvényhatósága holnap délelőtt 9 órakor tartja rendes évnegyedes közgyűlését. A tárgysorozatra 315 ügy van felvéve, ezek közt 160 községi számadás, a melyeken hamar keresztül fog menni

felejtett mindent. Oh mily szelid a tekinteted. elolvastt mint napsugár a havat. Ugy, ugy, nézz, mosolyogj reám, ölelj szorosabban magadhoz, hadd érezze mellem szíved dobbanásait.

— Ah, jó királyném, mit ér mindez? Egy esókot, édes esókot és arczom fölvidul, vérem fölpezsdül.

— Mit? Csókot? forró, édeset? Lázast, melyben a földi kéj a tulvilág üdvével egyesül. Ugy-e ilyent?

— Ilyent ilyent. Aztán, ha kell, örömmel meghalok.

— Kérj bármit, csak ezt nem. Királynőd nem lenne többé tündér.

— Ah, hát hol vagy, jó szte én tündérem. kinek forró ajkait most is érzem. Margit, Margit, ajkam szomjazik.

— Ne említsd e nevet, szívem vérzik eped.

— Tündér, szerelmed megöl! Testem remeg, vérem izzó lávaként forr, zsibong. Egy esókot, különben itt halok meg kebleden.

— Hiába, mindhiába, ez nem lehet.

— Sövärgás reggelink, epedés estebédünk.

Szép tündérem így elveszünk. Boacsás szabadon, engedj föl egy jobb hazába.

— Am legyen! De kunyhód nincs már a Duna partján. A földön most csak szomorúság terem. Czelodat el nem érheted, Margit a mennybe szállt.

— Ah, emlékezem. Igen, az ár elsodort és ő elveszett, kit a földön úgy szerettem mint itt tégedet. Hát meghaltam? Csodálatos! Ily

a közgyűlés. Legérdekesebb ügye a gyűlésnek a 3 árvaszéki ülnöki és 4 szolgabírói állás betöltése lesz. Az árvaszéki ülnöki állásokra legtöbb kilátás a Nagy Lajos városi tb. aljegyzőnek, Markovics Márton megyei közigazgatási gyakornoknak és Szűcs Dezső városi közigazgatási gyakornoknak van; a szolgabírói állásokra pedig: Beöthy Dávidnak, Fráter Andrásnak, Markovics Károlynak és Verner Kálmánnak. A megválasztott szolgabírókat dr. Beöthy László főispán fogja beosztani a főszolgabírók mellé.

* **A győri Szent-László ünnepély** úgy látszik méltó lesz a nagy király emlékéhez. Az ünnep-rendező bizottság melynek élén a győri Sz. László-társulat áll, lelkes felhívást intézett a nagy közönséghez. Felszólítja benne a város lakosságát, hogy vegyen részt az ünnepen, lobogózzák fel házaikat és nyujtsanak segédkeztet a rendezőségnek a vendégek elszállásolásában.

Az ünnepély részletes programja a következő:

Szombaton, 22-én:

Délután: Vendégek érkezése és fogadása.
Este 8 órakor: A város összes harangjai jelzik az ünnep beköszöntését.

Vasárnap, 23-án:

Régen 5 órakor: Ébresztő.
Rég 8 órakor: Testületek, egyesületek, küldöttségek, tanuló ifjúság gyülekezése a főgymnázium előtt, a Széchenyi-téren. Rendezkedés.
8 óra 45 perczkor: Felvonulás a Kazinczy-utczán, a kármelita-téren a püspöki székesegyházba.
9 órakor: Ünnepi nagy mise, tartja a megyei püspök ur ő Excellenciája.
10 órakor: Körmenet a szent király fejerekléjével.
1/2 11 órakor: Ünnepi sz. beszéd, mondja: Póda Endre soproni apátplébános.
Te Deum. Elvonulás.

* **Hivatali vizsgálat.** Ritoók Zsigmond a nagyvárad kir. tábla elnöke a napokban hivatali vizsgálatot tartott Gyulán. Az ottani kir. törvényszék ügyvitelét vette beható szemle alá és a tapasztaltak felett megelégedésének adott kifejezést.

* **A miniszter köszönete.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Nadányi Jenő birtokosnak azon hazafias áldozatkészségéért, a mely szerint Fekete-Győrös községben szervezendő állami

elemi népiskola czéljaira egy 600 frt értékű belsejét tulajdonjoggal adományozott, elismerő köszönetét nyilvánította.

* **László főherceg bérmálkozása.** László főherceg, — mint értesülünk, e hó 29-én fogja felvenni a bérmálás szentségét az aletsuthi udvari kápolnában, a mikor a fenséges főhercegi család több tagjai is Aletsuthra érkeznek. A bérmálási tisztelet egyik főherceg fogja teljesíteni, a bérmálást pedig dr. Steiner Fülöp székesfehérvári megyés püspök fogja kiszolgáltatni.

* **Hány választó van Nagyváradon?** Nagyvárad város központi választmánya tegnap d. u. ülést tartott, melyen az országgyűlési képviselő választók, 1896. évi ideiglenes névjegyzékét állapította meg. A névjegyzék szerint Olasziban 1000, Ujváros s külvárosban 796 s Váralja, Velence s Csillagvárosban 332 választó polgár lett felvéve, összesen tehát 2128 választó; s így a múlt évben összeirt 2196 választóval szemben 68 apadás mutatkozik. — Az ülésen Sal Ferenc kir. tanácsos polgármester elnökelete alatt Rádl Ödön, Kunyhósy János, Ullmann Izidor, Györfly Sándor, Reismann Mór és dr. Hoványi Gyula voltak jelen.

* **Érettségi vizsgálatot tett tanulókhöz.** A matematikai és fizikai társulat szeptember hó közepén Budapesten és Kolozsvárott az ez évben magyarországi nyilvános középiskolán érettségi vizsgálatot tett tanulók között a matematikából s fizikából versenyt rendez. Az első díj 100, a második 50 arany korona. A versenyre szeptember hó 8-ik napjáig lehet a társulat ügyvivő titkárnál Bartoniék Gézánál (Budapest, IV., Bulyovszky-utca 16.) jelentkezni. A jelentkezés egyszerű levélben történik, oly módon, hogy az illető megnevezi a tanintézetet, melyen az érettségi vizsgálatot tette, s kijelenti, hogy Budapesten vagy Kolozsvárott kíván-e versenyezni. Egy levélben többen is jelentkezhetnek közösen, de szükséges, hogy mindenki pontosan megírja a címet, mely alatt szeptember 10-ike táján a versenyre szóló meghívó neki megküldessék. A versenyző igazolásul érettségi bizonyítványát, vagy annak hiteles másolatát tartozik a versenyre magával vinni.

* **Pénzügyigazgatók helyeseréje kir. kézirat alapján.** A »Budapesti Közlöny« vasárnapi száma következő kinevezést hozza:

Magyar pénzügyminiszterem előterjesztésére Papp Miklós pénzügyi tanácsos és trencsényi pénz-

ügyigazgatónak a nagyvárad pénzügyigazgatóságához történt áthelyezését jóváhagyólag tudomásul vevén, helyébe Mallás József pénzügyi tanácsos nagyvárad pénzügyigazgatói helyettesét eddigi rangjának és fizetésének megtartása, valamint a megfelelő lakpénznek élvezete mellett a trencsényi pénzügyigazgatóságához pénzügyigazgatóvá nevezem ki.

Kelt Grácban, 1895. évi június hó 5-én.

Ferencz József, s. k. Lukács László, s. k.

* **Herrn Csillag Börtön.** Németországnak furesa fogalmi lehetnek a magyar keresztnevek mivoltáról, mikor a Börtönt keresztnevek keresztelik el. A szegedi csillagbörtön ugyanis a következő czímzésű levelet kapta:

Herrn Csillag Börtön
foghaas felügyelő
in Szegedin.

* **Egy hitves aggodalma.** S á f r á n y Imre nagyvárad lakos a legjobb egyetértésben és nejevel és közös fáradságuk gyümölcséből összekuporgattak vagy 270 forintot. Ennek nevezett vették a »jó szomszédok.« Szabó István meg a felesége. Egy este mesés dolgokat beszéltek Sáfránnak, hogy azzal a kis tőkével minő nagyszerű sefteket lehet csinálni, ha Erdélyben bárányokkal kereskednek. És a beszédnek lett is eredménye. A férj érzékeny bucsut véve hitves társától Szabó Istvánnal meg a feleségével elment még a múlt hóban Bánffy-Hunyadra közös nyereségre bárányokat vásárolni. Az itthon maradt asszony várta az urát haza, de csak május 29-én érkezett tőle egy levelezőlap, melyben gyöngéden írja neki, hogy ne busuljon, pár nap múlva már hazakerkezik. És azóta várja, várja de hasztalan. Bánffy-Hunyadról már eltávozott és nyoma veszett. Sáfrányé azt hiszi, hogy férje bűnténynek lett áldozata, mert Szabóné egy revolvert is vitt magával és sem ő, sem a férje nem tért vissza éppen úgy mint Sáfrány. Az eltűntek körözése iránt a hatóság megtette a kellő lépéseket, mert nincs kizárva, hogy Szabó és a felesége azért csalta el Sáfrányt, hogy pénzéért meggyilkolják.

* **A vörös herceg birodalmának gyászja.** Ahol most Herczegh János egykori városi irodaigaz-

szép a halál? De hiszen itt van a husom. Ez én vagyok, tetőtől talpig én! Hogy haltam volna hát meg? A szívem fáj, kegyetlenül nyomja valami! Lelkem felvágik a földre, fel a Duna hullámaira, melyen az én birodalmam volt egykoron. Fel, földi kis lakomba, meg nézni mit csinálnak virágaim, mit csinál Margitom. Ugy éget itt benn a vágy. Varázshatalmad erejével, oh bocsás a földre, bocsáss fel, drága tündér!

— Látom, hogy szived nem enyém, tehát csak menj!

— Tehát szabad vagyok!

E szavakat Loránd kiáltva mondta ki, és saját hangjára fölébredt, miután már néhány óra óta feküdt önkívületi állapotban az alduvának egy elhagyott sziklás partján hova a víz kivetette. Körülnéz, nem lát senkit, utnak indul ingadozó léptekkel, a szenvedéstől eltorzult arccal, még mindig mintegy félálomba merülve, zsidbadtan, míg végre egy kis sátorfélélt lát egy sziklaüregben, mely előtt éppen fát szedget egy öreg anyóka.

— Ki vagy? Ki meri háborgatni a béke csöndes tanyáját, hova a madár is csak tévedve jut el?

Bűnös halandó, vagy csalódott földi lény vagy, ki kerüli az emberek szánó tekintetét?

— Asszony, mely világ sarka szült? Nézésed megfagyasztja a vért ereimben.

— Ki vagy?

— Már magam sem tudom, ki vagyok. Egy temetetlen hústömeg, egy megbüvölt lélek a másvilágról.

— Elkárhozott gonosz vagy és tréfát üzesz;

velem. Szent itt e hely; ott benn az Isten lakik. Távozz tőlem sátán!

— Szépen vagyunk. Bárki légy is csodálatos asszony, lépj ki odudból s jőjjfelém közelebb. Nézz ide szemeimbe s ha azokból rossz szat olvasnál, távozz; de előbb nem.

— Nem vagy bűnös? Ezt kevés halandó mondhatja el magáról.

— E szót »bűn« nem ismerem. Mi az? De ki vagy te, ki ily fennen beszélsz velem?

— Szemeidben a pokol tüze ég. Ember, te az ördöggel cimborálsz.

— Ördög? E szót nem hallottam soha. Tehát elmehetek. Oh kaczagatok ti vén sziklacsucok, kaczagatok! Loránd alszik, még mindig alszik. Lelke bolyong csupán itt, melyet nem fogadnak be az emberek.

Loránd alétan rogy össze. Az öreg remete-asszony végre megszanja, hozzá megy, de segíteni nem tud rajta. Pár óra múlva halászok jönnek, kik Lorándot megismerik és magokkal viszik.

Loránd újra halott, mert hogy teste van, arról nem tud semmit. Csak lelke él és még mindig a tiszta szerelem édes benyomását viseli, álmodok szépeket.

Most egy sötét alak jelenik meg előtte és így szól hozzá:

Vergődő ember, mulandó földi por, mit gyötröd így viruló életet? Bomlott szíved hiába kutatsz hideg ész után. Mig élsz: kövesd szived sugallatát; eszed a földön csak romlásba visz. Választon állasz.

Am ha vér pezseg ereidben, a választás nem lesz nehéz. Jobbra az ut tündérkirálynőd-
höz vezet, ki érzéki vágygyal bilinesel magához,

de a kinél csak epedés, sóvárgás és emésztő láz kinja vár reád. Egy csók az érzék világából s a tündér szennyes porba hull.

Balra az én utam van s nézd hova vezet. Margitod van ott, ő él, nézd e képet: mily szép ő, telve jóssággal, éppen alamizsnát osztogat. Erre az üdv igaz hazájába jutsz s ártatlan virág keblén élvezed a földön lakó mennyet.

— Az ördög mennyet oszt. Megőrülök.

— Margit él és vár reád. Válassz!

— Ah ég, segíts! Jézus!

— Válassz!

— Az én utam sem jobbra, sem balra nem vezet. Az én utam az, mely az egy Isten örök honába visz. Látom a keresztet!

— Bolond!

A n . . . i kórházba márcz. 27-én egy vízből kihúzott embert vittek be. Folyton félrebeszélte, egészen magához nem tért soha. Sokáig heverhetett a víz partján, mondák az orvosok, és nagyon áthült. Nem lehet megmenteni.

Sokat beszélt, de nem értettek belőle semmit. Kiletét sem tudták megállapítani. Egy halász volt, ki tudja sorsát?

— Margit! kiáltott fel a beteg halász és kiadta lelkét. Most már igazán meghalt.

Ugyanebben a kórházban ápoltak egy beteg idegen leányt is, kit a B . . . községbeliek hoztak ide. Neki mindig csak egy szava volt: Loránd! És e szóval zárult le ajka.

A két ismeretlen egy napon halt meg, tehát együvé temették őket.

Mért ilyen a sors?

Igy van ez jól. Hisz ők mindketten boldogok, és pedig igazán örökre boldogok.

gató — nagyváradi közszólam szerint vörös herceg — él és uralkodik: Bihar-Püspökiben nősült meg a híres népköltő, Honfi Keresztesi Pál. Herczegh János a fiatal szép menyecskét elbocsátotta a nemes falu kötelékéből és a hitves követte is költő (?) férjét nemesek az illetőségben, de mindenüvé, ahol a rossz verseket értékesíteni lehetett. Utóbb azonban beteg lett Keresztesi Pál és az asszony haza szorult. Honfi barátunk illetőségi ügyén a kórház felhívására két előljáróság kezdett veszekedni, de nem azért, hogy egyik vagy másik a babérokra vágyott volna, hanem azért, hogy megszabaduljon nagy fiának kórházi költségeitől. Talán még most is folyik a perpatvar; mit bánja ezt a költő, aki, mint a nagyváradi rendőrséggel Ungvárról hivatalosan tudatták, június 14-én egy operáczióval használt narkotizálás közben meghalt. A vörös Herceg birodalmában ezért a gyász; ezért érkeznek nagy számmal részvétiratok a nagy (?) költő özvegyéhez...

* **Öngyilkosság.** A tenkei járás főszolgabírájának jelentése szerint Jánosdán Argyilán Száva 60 éves földműves e hó 11-én felakasztotta magát. Az öngyilkosság okául özvegye, kívül 40 év óta élt békés házasságban, buskomorságot és betegeskedést vél.

* **Szertartás nélkül a sirba.** Bánfalván — írja tudósítónk — nagy megbotránkozást okozott egy Térlu János nevű ember, a ki egy Fazekas Sára nevű helvét vallású nő temetésén beállított szekerével a gyászos ház udvarára és elébe állott a hűvel nem jó lábbon élő lelkesnek és kijelentette, hogy nem kell nekik sem ének, sem prédikáció. Azután társaival a halottat a szekerre tették és ott hagyták a papot. A megboldogultat minden szertartás nélkül helyezték a sirba. A pap feljelentést tett a hívek ellen, s kíváncsian várja mindenki, hogy minő lesz folytatása az így megzavart temetésnek.

* **Táviráda-vezeték áthelyezése.** A kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta a nagyváradi táviráda vezetékének az új pósta épületre való áthelyezése tárgyában megtartott helyszíni bejárást, mely szerint a jelzett vezeték Kálvária-utczáról Korona-utczán át a fogház épületre, innen Uri-utczán egyenesen az új pósta épületig lesznek vezetve.

* **A Körös titka.** Pósalaka község határában e hó 11-én egy a Körösben halászó cigány ugyancsak megijedt, midőn sulyos hálóját a folyóból kiemelve, abban egy férfi hullát talált. Rémes fogásáról azonnal jelentést tett és a központi járás főszolgabírája most értesítette az alispánt, hogy a hullában bottyáni Popa Györgyöt ismerték fel, ki szemtanuk állítása szerint mintegy 3 hét előtt Örvénden keresztül akarván menni a folyón, beleesett és azonnal meg is fult.

* **Baleset.** Tegnap délután 1/2 2 órakor a biharmegyei közkórház előtt lóháton száguldozva egy öreg cigány Daróczy József lovával együtt, — midőn ez az országúti sőtány korlátlan átugrott — szörnyet esett. Az öreg cigány eszméletlenül ott maradt az utca közvezetén. Az erre járó közönség nagy tömege körülvette a szerencsétlent, kinek segítségére azután senki sem sietett. A véletlen a biharm. közkórház derék gondnoka Darabánth Elek vezette oda, ki azonnal a szerencsétlenül járt szakszerű elszállításáról gondoskodott — és az inspekciónal orvossal egyetemben dr. Grün orvossal őt a sebészeti osztályra ápolás alá vették. Az öreg cigány állapota komoly — bordatörést szenvedett, de az orvosok véleménye szerint kigyógyul. Mink részünkről kötelességünknek ismerjük el a kórház gondnoknak e humanus eljárásáért elismerésünket kifejezni.

* **Halálozások.** A kérlelhetlen kaszás a napokban sok családot borított gyászba. Tegnap egyszerre három gyászjelentést is kaptunk. A szomorú híre vonatkozó családi jelentéseket részvétünk kifejezése mellett a következőkben hozzuk a közönség tudomására:

Csikszentsimoni Lakatos Antal a maga, valamint gyermekei: Janka, férje Baranyi Menyhért és leányuk Boriska; továbbá Sándor, József és Krisztina; apósa: Csikszentsimoni Lakatos János; testvérei: Szentiványi Sándor neje és gyermekei: Róza, férj. Markus János és gyermekei: Piroška, férj. Lakatos Antal és gyermekei, Mariska férje Mile József és számos rokon nevében is fájdalomtelt

szívvel tudatják a legjobb nő, anya, nagyanya, testvér, anyós, nagynéne és sógornő Csikszentsimoni Lakatos Antalné, szül. Szentiványi Jankának folyó hó 17-én reggel fél 3 órakor boldog házasságuk 25-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvételével hosszas szenvedés után történt gyászos kimúltát. A megboldogult drága halott hűlt tetemei folyó hó 19-én d. e. fél 10 órakor fognak a róm. kath. vallás szertartásai szerint beszenteltetni és a Szaniszló-utczai 791. sz. háztól a várad-olaszú plébánia-templomban tartandó engesztelő szent mise-áldozat után, az olaszú közsirkertben lévő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívattak. Nagyvárad, 1895. június 17. Az örök világosság fényeskedjék neki!

*

Gertán Jánosné szül. Kurteszku Etelka és Pópa Mihályné szül. Kurteszku Mariska férjével, gyermekeikkel és több rokon nevében szomorodott szívvel tudatják felejthetetlen jó édesanyjuk, anyósuk és nagyanyjuk öz. Kurteszku Lászlóné, szül. Oláh Karolin urnőnek folyó hó 11-én június hó 16-án d. u. 6 órakor, életének 49-ik évében hosszas szenvedés után Fugyivásárhelyen történt gyászos elhunytát. A boldogult hűlt tetemei folyó hó 18-án d. u. 4 órakor fognak lakásán a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és az ottani róm. kath. temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Fugyivásárhely, 1895. június 17. Áldás és béke poraira!

*

Alulírottak fájdalomtelt szívvel tudatják a legjobb leány, testvér és rokonnak Nozák Matildnak, folyó év június hó 16-án d. e. fél 12 órakor, élete 18-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvételével után történt esendes elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai folyó hó 18-án d. u. 4 órakor fognak Barátok utca 811-ik szám alatt levő lakásán a róm. kath. anyaszentegyház szertartás szerint beszenteltetni s az olaszú sirkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai ismerősei tisztelettel meghívattak. Nagyvárad, 1895 június hó 16-án. Az örök világosság fényeskedjék neki! Nozáky Rezső és neje szül. Paluzsa Ida szülei. Nozáky Gizella, Nozáky Róza, Nozáky Erzsike, Nozáky Rezső testvérei.

* **Jekelfalussy Lajos kitüntetése.** Jekelfalussy Lajos belügyminiszteri tanácsos, mint közöltük, nyugalomba vonult. A király ez alkalomból Jekelfalussy-nak az államtitkári címet és jelleget adományozta.

* **Czigányok löversenye.** Ilyen is volt tegnap, még pedig a Biharmegyei közkórház közelében. Daróczy József meg akarta mutatni ellenfelének, hogy az ő »Náni«-ját le nem győzi, holmi ilyen amolyan cigányparipa. És lovagoltak, már ahogy a paripák győzték szuszszal. És ezen a versenyen is baleset történt. . . Az urlovas paripája felbukott és maga alá nyomta a gazdáját. Minthogy előre nem gondoskodtak pályaorvosról, Daróczyt bevitték a Biharmegyei közkórházba a lovas. Erről nem jelentett semmit a hír beküldője.

* **Előléptetés.** Buzásy Albert nagyváradi m. kir. államvasuti mérnök a IV. rangosztály 3. fokozatából ugyanazon rangosztály 2. fokozatába lett előléptetve.

* **Családi boldogság.** Hogy lehet az, hogy Kaszásék olyan boldogan élnek. Husz esztendeje házassok és még egyszer sem veszekedtek.

— Nagyon egyszerű dolog. Az asszony napal mosni jár, a férj pedig éjjeli őr, így szépen megférnek.

* **Modern esuda.** Adjatok! ezt kiabálta tegnap Katonavároson egy félkezű fiatal koldusgyerek. És hulltak is a kalapjába a két filléresek mindaddig, míg a katonavárosi legfőbb ur: Kassay t. rendőrbiztos be nem vitette. Itt aztán meg akarták motozni Simon Mátyást, de rögtön abba hagyta a megbízott rendőr, mert amint a kabátját lehuzta a koldusnak, a szája is nyitva maradt a esuda miatt — egy szempillantás alatt kimőtt Simonnak a második karja és keze feje is. Azaz, hogy közönséges,

munkakerülő csavargónak bizonyult ő kelme, a ki csak bénának maszkírozta magát, hogy ki sebelhesse a könyörületet. Tolonezra kerül.

* **Isten ujja!** Isten tagadásáról, borzasztó káromkodásáról és iszonyu részegségéről ismert Hudák János nagyszénási lakos — írja tudósítónk — június 12-én kiment két kis fiával, néhai gróf Károlyi Gyula ur örököseinek nagyszénási erdejében lévő kukoriczját kapálni. Tóth Mihály nevű erdő-esz. jó barátja, hozzámment beszélgetni. Hogy? hogy nem? beszélgetés közben, a eszűznek vállán lévő puskája oly szerencsétlenül sült el, hogy Hudák Jánosnak egész alsó álkapezóját és fél nyelvét élszakította. Kissebbik fiának jobb oldalába 9 darab, nagyobbik fiának ágyékába egy darab srét hatolt be. A gyermekek jobban vannak, de az apa haldoklik.

* **Katonai biztosító intézet alapítása.** Ismertetés végett egy kis füzetkét kaptunk, melyből azon nemes cél után való törekvést olvastuk ki, hogy 500.000 frt alaptőkével és egy fenséges es. és kir. főherceg védnöksége alatt »Általános katonai biztosító intézetet« akarnak létesíteni, mely igen értelmes és elmés módon eltér az eddigi biztosítási eljárástól. Hogy a tervezet sikerülni fog és tényné válik, elég garanciát nyújtanak erre nézve a felhívás alatt olvasható nevek és az az érdekkör, melynek tagjai olyan szívesen látott egyének a társaságokban, ahol bizonyára mindent el fognak követni a tervbe vett intézet jövője érdekében. Egyébiránt a bővebb felvilágosítással szolgál az érdeklődőknek Szántó nagyváradon állomásozó m. kir. honvéd százados is, kinek szívességéből jutottunk az említett füzetkéhez, mi csak annyit jegyzünk meg záradékkal, hogy a székhely Budapesten lesz és már eddig 4000 frtot jegyeztek.

* **Uj gyorsvonat Bécs és Budapest között.** A magyar kir. államvasutak legközelebbi menetrendjében értesülésünk szerint, egy új gyorsvonat fog felvétetni, mely Bécs és Budapest közt és viszont három és fél órányi idő alatt fog közlekedni. A gyorsvonat egyike lesz a leggyorsabbaknak, mely közép-európai vonalokon közlekedik.

* **Esküvő.** Szeniczei Gáspár Lajos mezőtelegdi birtokos vasárnap tartotta esküvőjét csikszent-mihályi Csiky Mariska kisasszonnyal, öz. Csiky Ferenczné kedves és szép leányával.

* **Borzasztó szerencsétlenség érte Bécsek Nándor kőművesnapszámost Pozsonyban.** A virágölgy-utca egyik ujonnan épülő házánál a munkás meszet oltott a meszesgödörben, midőn hirtelen szédülés fogta el fejét és a forró, gőzölgő mészből esett. Velőtrázó sikoltozására elősiettek munkástársai és kihúzták a meszesgödörből. Ajultán vitték a kórházba, a hol borzasztó égési sebeiben meghalt.

* **Állatszallítási miniszteri engedélyek.** A földművelési miniszter elrendelte, hogy Győr szab. kir. város területére szóló irányítással a vasuti állomások csak az érdekelt fél által tőle nyert s esetről-esetre kérendő engedély alapján vegyenek fel sertés-szállítványokat. Tudatja továbbá, hogy a szarvasmarhák Németországba Hont, Nyitra, Pozsony és Zólyomvármegyék s Pozsony város területéről ismét meg van engedve, ellenben Abauj-Tornamegye és Kassa város területéről való bevittelt megtiltotta.

* **A pofa hadseregben.** Mernyéről (Somogy-megye) írják, hogy az ottan állomásozó méntelep egyik közkatonája, Boldis Ferencz, június 13-án éjjel a szénapadláson fölakasztotta magát és meghalt. Azt beszélük, hogy öngyilkosságának oka az, hogy egyik felebbvalója előtte való napon fölpofozta. Ugyanerről a tisztről beszélük, hogy nemrég egy Bubez Mihály nevű közlegényt is annyira fölpofozott, hogy a szerencsétlen ember megsiketült.

x **Egy két középiskolát** végzett jó házból való 13—14 éves fiuk tanulóul felvétetnek. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Sebeskörös vízszabályozó és ármentesítő társulat Nagyváradon.

379—1895. sz.

Meghívó.

A »Sebeskörös vízszabályozó és ármentesítő társulat« Nagyváradon a saját irodahelyiségében 1895. évi június hó 24-ik napján délután 3 órakor közgyűlést tart, melyre az érdekeltség tisztelettel meghívatik.

Tárgyak:

1. a nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. miniszter urnak a társulati nyugdíjszabályzatot jóváhagyó 15676—1895. sz. rendelete, — kapcsolatosan a tiszavölgyi közös nyugdíjintézmény alapszabály tervezetének bemutatása.
2. Ugyanannak a társulat gátvédelmi szabályzatának módosítását elrendelő 12743—1895. sz. leirata.
3. Számvizsgáló-bizottság jelentése az 1894. évi pénztári számadás megvizsgálásáról.
4. Jelentés a folyó évben lefolyt árvizről.
5. Jelentés a belvízszabályozási munkálat előhaladásáról és a kivitelnél szükségesnek mutatkozó módosítások iránti javaslatok.
6. Balparti belvízrendezési tervek miniszteri megerősítése.
7. Szeghalmi lakosok kérvénye a nagy és kis kereksári és poltralápi területek belvízmentesítése tárgyában.
8. Lukács Antal érdekeltségi tag indítványa a belvízrendezési költségek viselése és az ujonnan bevont árter teherviselési időpontjának megállapítása tárgyában.
9. A jobbparti felsőszakasz területeinek árterbe vonására vonatkozó vízkivétési tervezet bemutatása.
10. Szeghalmi róm. kath. lelkészi hivataltól kisajátított területre vonatkozó szerződés. Nagyvárad, 1895. június 12-én.

Gróf Csáky Lajos m. k.,
társ. elnök.

Hivatalos közlemények.

Értesítés.

A nagyvárad kir. pénzügyigazgatóság által az adó miatti panaszok elintézésére havonként tartandó szóbeli tárgyalás f. hóban 20-án azaz Csütörtök délelőtt 9 órakor fog a városház tanácstermében megtartatni.

Felhívom tehát mindazok, a kiknek az adó téves kivétele — kétszeres megadóztatás — ipar megszüntetése vagy bármilyen indokból adóügyben panaszuk van, miszerint f. hó 20-án délelőtt 9 órakor a kir. pénzügyigazgatóság kiküldöttje előtt jelentkezzenek és szóbelileg előterjesztett kérelmük lehetőleg azonnal elintéztetni fog.

Kelt, N.-váradon 1895. június hó 17-ik napján.

Bordé Ferencz,
tanácsnok.

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselő-választóknak a nagyvárad választókerületre nézve hivatalból összeállított ideiglenes névjegyzéke folyó évi július hó 5-től kezdve folyó évi július hó 25-ig bezárólag közzemlére lesz kitéve a városház közigazgatási iktatóhivatalában.

Ezen ideiglenes névjegyzékeket a jelzett napokon reggeli 8 órától déli 12 óráig mindenki megtekintheti és délután 2 órától 6 óráig ugyanott lemásolhatja.

Azok, kik az 1874. évi XXXIII. választási törvény 44-ik szakasza értelmében a felszólalásra — akár azért, mert a választók névjegyzékébe be nem vezettek, — akár azért, mert nevük vagy életkoruk tévesen lett beírva, — akár azért, mert valaki jogtalanul felvételt vagy kihagyatott — jogositva vannak felszólalásukat a szükséges okiratokkal felszerelve a központi választmányhoz czimezve f. évi július hó 15-ig bezárólag városi irodaigazgató Kelepecz Dezsőnél írásban beadni.

Ezen felszólalásokat a nevezett irodaigazgató hivatali helyiségében — a hivatalos órák alatt — mindenki megtekintheti, s az azokra netán teendő észrevételek minden beadványhoz külön a választási törvény 45. §-a alapján a központi választmányhoz czimezve július 16-tól 25-ig bezárólag, a fentebb nevezett irodaigazgatónál írásban benyújthatók.

Kelt Nagyváradon, 1895. június 17.

A központi választmány.

Nyilatkozat.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A »Tiszantul« 142-ik számában »üldözött ártatlanság« czim alatt egy közlemény jelent meg, mely csak azért íródott, hogy nagy hangon és lármával üssön egy sort a rendőrségen. Nem lehet hivatásom hírlapi közleményeket czáfolgatni, mert hisz akkor egy külön ügyosztálytálnak volnék kénytelen a rendőrség kebelében felállítani, de ily roszakaratus a való tényállásnak meg nem felelő közleményekkel szemben lehetetlen hallgatnom.

Nagy hangon pálcát törni a rendőrség eljárása fölött egyoldalú információ lehet igen könnyű és háladatos dolog de semmiesetre sem igazságos. A száraz tényállás hü leírásával kívánok felelni a vádakra.

Mélt. Nógáll János prépost ur, a helybeli Szt.-Vinceze intézet igazgatója f. évi június hó 11-én a Félix fürdőből keltezve egy levelet intézett a rendőrkapitányi hivatalhoz, melyben — nevek felemlítése nélkül felkér hogy a Szt.-Vinceze intézetet bizonyos támadások és gyanúsítások ellen védelmezzem meg.

Ezen, — igen kevés adatot tartalmazó — levél vétele után, a mennyiben az ügyet a mily titkoszerű éppen olyan fontosnak tartottam, Kollmann Adolf rbiztossal lementem a Szt.-Vinceze intézetbe, a hol a főnöknétől megtudtam, hogy f. hó 10-ike óta egy 16—17 év körüli leány van intézetükben ki rokonainak durva bánásmódja miatt kért az intézetben menedéket, s kit előző este az intézet tulajdonát képező szállóba küldöttek ki.

Megtudva a leány rokonainak nevét, egyenesen elmentem J. K. n.-várad lakos asztalos mester lakására, a hol J. K. előadta, hogy az intézetbe menekült leány az ő unokahuga, a kit anyjának halála óta tart, s kinek édes anyja W. Lajosnének halálát ágyán fogadalmat tett, hogy leányáról mint atyja gondoskodni fog, ő ezen fogadalmat meg is tartotta, beismeri, hogy fia a leánynyal többször durván és gorombán bánt, de a jövőben saját fia durvaságai ellen is meg fogja a leányt védelmezni.

Ezek után vissza mentem az intézetbe s felkértem az intézet vezetőségét, hogy a leányt kihallgatása végett küldjék fel a rendőrkapitányi hivatalhoz.

A leány — egy előttem ismeretlen nő-kisérétében délután meg is jelent hivatalomban, a midőn azon kérdést intéztem hozzá, hogy miért hagyta el nagybátyjának házáat, s egyáltalában micsoda sérelem követtetett el ellene? A leány többször feltett kérdésemre annyit felelt, hogy nagybátyja házában vele durván bántak. Erre én szóról-szóra a következőket mondtam:

Lent voltam ma délelőtt nagybátyja házában, nagybátyja előttem kijelentette, hogy őnt — minthogy édes atyja egy teljesen munka és keresetképtelen ember, s minthogy édes anyjának halálát ágyán fogadalmat tett — mint saját gyermekét kívánja továbbra is tartani, fia durvaságai ellen őnt a jövőben meg fogja oltalmazni, én tehát tanácsom menjen vissza a rokoni házhoz, s ha ott újból a legkisebb durvaságot vagy rossz bánásmódot tapasztalja tegyen tetszése és szive sugallata szerint. Ez volt az a morális lecke a melyre a »saját tudósító« a rendőrség elleni kirohanását alapította; hogy a leány ellen »leketlen« »gaz merényletek« követtetnek volna el azt csak a »Tiszantul« fent hivatolt közleményéből tudtam meg, egy ily közlemény azonban, — midőn az érdekeltek mást mondanak — nem alkalmas a hivatalos beavatkozásra.

J. K. fia volt az kit komolyan figyelmeztettem durva és goromba magaviseletének büntetőjogi következményeire, ő kapott morális leckét de nem a leány.

Ez a száraz és való tényállás, ebből minden elfogulatlan egyén meggyőződést szerezhet magának arról, hogy a rendőrség eljárása ezen ügyben teljesen helyes volt, az adott körülmények között mást nem is tehetett.

Ha valaki beáll oktatónak illetve bírónak, s itél elevenek és holtak felett, tanulja meg először azt, hogy az igazság kiderítésének, legelső szabálya: az »audiatur et altera pars«.

De hát ha ez történt volna, úgy nem lett volna alkalma a cikkírónak »végül megróni a rendőrséget.«

Tekintetes szerkesztő urnak

Nagyvárad 1895. június hó 17-én.

tisztelője

iff. Rimler Károly,
rendőrkapitány.

Vonatok érkezési és indulási ideje

1895. május 1-től.

Érkezik:	Indul:
Budapestről 2-12, 7-08, 1-48, 7-15, 3-42.	Budapest felé 2-26, 8-43, 11-04, 11-32, 2-22.
Kolozsvárról 2-19, 10-44, 11-17, 8-00, 8-38.	Kolozsvár felé 2-20, 7-15, 2-06, 3-58, 12-05.
Szegedről 8-30, 9-32, 5-30.	Szeged felé 4-25, 7-30, 10-20.
Aradról 9-32.	Arad felé 4-25.
Vaskóh-Belényesről 11-05, 9-09.	Belényes-Vaskóh felé 4-25, 1-48.
Gyoma-Kótról 10-05, 8-00.	Kót-Gyoma felé 6-55, 1-40.
Érmihályfalváról 8-10, 9-14.	Érmihályfalva felé 6-45, 4-35.
Szent-László és Félix fürdőből 8-15*, 10-10, 3-37*, 6-20, 8-55, 10-54*.	Szent-László és Félix fürdőbe 6-40*, 8-39, 2-05* 4-45, 7-20, 9-19*.

A fekete számok az éjjeli időt jelentik.

A *-gal jelölt vonatok csak vasár- és ünnepnapokon közlekednek.

IRODALOM.

Kérelem.

Edhor J. »Az apai vér« czimű regényének magyar fordítása a napokban megjelenik. Kérem mindazokat, kik szivesek voltak gyűjtő ivatek elvállalni azokat mielőbb hozzám beküldeni, hogy a megrendelt példányokat elküldhessem.

A csinosan kiállított, 9 ives kötetre előfizethetni még mindig fűzve 1 frttal, csinosan kötve 1 frt 50 krral.

Nagyvárad, 1895. jun. 14.

Veress Zsigmond.

A házasság szentsége és a polgári házasság. Irta: Páder Rezső. A ft. győregyházmegyei hatóság engedelmével Budapest 1895. Franklin Társulat nyomdája. 96. l. Ára? Ez a kis munka nem csak alakilag, folyékony, egyenletes, magyaros stílusával de tartalmilag is, eszmemenetével érvelésével is kiválik az anyaszentegyház tanítását védő iratok sokaságából. A fősúlyt arra fekteti, hogy bevitassa az egyház kizárólagos jogát a házasság lényegét illetőleg, hogy bevitassa még pedig főleg a természetjog szempontjából a házasság szükség-szerű egységét és fölbonthatatlanságát. Az erre vonatkozó érvek tárgyalásánál igen sok helyen hivatkozik Didor atya remek munkájára (A felbonthatatlanság és az elválás, ford. Dr. Somogyi Aladár) amelyet ezennel melegen ajánlunk minden intelligens komoly olvasó figyelmébe. Bennünket, őszintén megvalljuk Didon atya eme munkája sokkal jobban megragadott mint akár »Jézus Krisztus.«-é. No de ajánljuk Páder jelen kis munkáját is, amely a maga nemében, és ezt örömet ismételjük egészen kiváló irodalom jelenség.

Felhívás előfizetésre.

Tisztelettel előfizetésre hívom fel a magyar közönséget. V a z l a t o k cziművel egy kötet novellát adok ki, melyeket a fővárosi napilapokban és szépirodalmi lapokban megjelent tárczáim és dolgozataim közül válogattam össze, egynehány ujjal bővítve. Kötetem ez év augusztus elején kerül ki a sajtó alól díszes kiállításban. Előfizetési ára egy forint (két korona), ami legkésőbb június hó végéig czímre Budapest, IV. kerület, zöldfa-utca 27. sz. I. emelet 6. alá küldendő. Gyűjtőknek tíz példány után egy tiszteletpéldánnyal szolgállok. Budapest, 1895. június, Somfai János.

A Katholikus Hitvédelmi Folyóirat június, 6-ik száma a következő érdekes tartalommal jelent meg:

A szocializmus és kenyérgyártás jogosság. Irta: Forster

János, Mária Nagyasszonyunk. F. Pelikán Krizsótól. Megtértek Csarnoka. Loveday Emilia k. a.

Protestáns Szemle: A komponisták hajba kapása. A magyar kálvinisták pusztulása. Brunetiére és Bodnár Zsigmond. Esztergomtól.

Irodalom: Didon-Somogyi: A Jézus Krisztus Istenségében való hit. Ism. Keményfi Dániel. Bern: Die Höflichkeit. Ism. Keményfi K. D. Kovács L.: Egyházi beszédek. Ism. T. Pelikán Kr. Sociale vortrage. Ism. Ernst. S.

Vegyesek.

Regény melléklet. Egy iv.

Ajánljuk olvasóink szives jóindulatába e folyóiratot. Megrendelhető: Pozsony, Ferencziek. Előfizethetni bármikor. Előfizetési ára egész évre 4 frt.

EGYLET.

A biharmegyei Nemzeti Casinó választmányi ülése.

A biharmegyei nemzeti Casinó választmánya tegnap délután 6 órakor ülést tartott az egylet saját helyiségében. Jelen voltak: Czifra Gerő alelnök. Hoványi Gyula pénztárnok, br. Döry József, Gyalóka Lajos, Gyöngyössi Lajos, Dobosfy Alajos, Király Viktor, Des Echerolles Kruspér Károly, Örlény Kálmán, Szász Ágoston, Szabó József, Rádl Ödön és Cseresnyés Albert könyvtárnok.

A választmány elhatározta, hogy a jövő évre is csupán az eddig járatott hírlapokra és folyó iratokra fizet elő. Az ülés folyamán Hoványi Géza volt pénztárnok átadta a pénztárt az új pénztárnoknak.

Elhatározta továbbá a választmány, hogy a lövész egylet által kibocsátott »Sport pavillon« részvényekből 4 darabot jegyez 100 frt összegben. és belép alapító tagnak a nvaradi régészeti egyletbe 50 frttal, azonkívül előfizet az Erdélyrészi Kárpát egyesület által a milleniumra kibocsátandó diszalbum egy példányára.

Végül bevették új tagoknak: Popp Aurél kir. alügyészt, Werner Kálmán árvaszéki ülnököt, Moess Károlyt az osztrák magyar bank nagyváradi fiókjának főnökét és Balogh Lipót ügyvédet. — Egyéb tárgy nem lévén az ülés 1/2 7-kor véget ért.

A »Nagyvárad Vadásztársaság vadászterülete. A »Nagyvárad Vadásztársaság« tudomására hozza a tagjainak, hogy a társulat választmánya újabb 6 évre kivette a Nagyvárad város tulajdonát képező vadászterületet is, melynek részei közül az olasz oldalon a Körös folyón, a nagyváradi szőlő és a püspöki rezidencia között elterülő részen a bérbeadó: Nagyvárad város tanácsa részéről történt kikötéshez képest, a vadászat csak minden év október havának 1-ső napjától kezdve van engedélyezve.

Igazságszolgáltatás.

Móricz Pál ügye a kurián. A napokban határozott a Curia a Móricz Pál ügyében a kir. tábla által hozott vádhatározat felett. Mint annak idején közöltük, a kir. tábla az első bíróság határozatát, mely Móricz Pált csalárd-bukás és csalás büntetési miatt vád alá helyezte, megváltoztatta és az ezen két rendű vád miatti bűnvádi eljárást vádlott ellen beszüntette és csupán azt inkriminálta, hogy vádlott két óvadék fejében nála letéteményezett betétkönyvecskével mint sajátjával rendelkezett; mely óvadék összegek azonban be voltak birtokaira telekkönyvileg kebelezve, és a birtokok eladása után azok vételárából a kamatokkal együtt az utolsó krajczárig Móricz Pál csődtömege gondnoka által kifizették s így az illetők semmiféle károsodást nem szenvedtek.

A Curia a kir. ügyészségnek a kir. tábla határozata elleni felebbezése elutasításával, a kir. tábla határozatát helybenhagyta.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szerdán: *Trapezunti hercegnő.* Operette.

Csütörtök: *Tündérújjak.*

Pénteken: *A koldusdiák.*

Szombaton: *Az egér.* Fenyvessy Emil urnak, a nemzeti színház tagjának első fellépésével.

Vasárnap d. u. *Ripp van Winkle.* — Este: *A dolovai nábob leánya.* Fenyvessy Emil második fellépésével.

Vasárnap délután »Két huszár és egy baka« Berzsenyi bohózatos népszínműve került színre, melyben Tompa és Hunyadi a két huszár, Bács pedig a bakát igen mulattatóan adták elő, ugyazinte kisebb szerepükben Delly Emma és Sz. Bartsch Aranka állandóan jó hangulatban tartották a szépszámú közönséget.

Este »Malakoff Herceget« adták másodszer telt ház előtt.

Sarah grófné.

— Junius 17. —

Tegnap este adatott Ohnet Györgynek, a jeles francia színműírónak egyik legjobb műve »Sarah grófné« oly előadásban, mely csak dícséretére válik színtársulatunk drámai személyzetének, mert egy igazán élvezetes estét nyújtott az előkelő szép számú közönségnek, mely iparkodott is tetszésnyilvánításának többször jelét adni.

A czimszerepet Tóvölgyi Margit k. a. adta és bensőségteljes játékkal, élénk mozdulataival, jelenetről-jelenetre vivta ki magának a közönség tetszését, mely őt többször a lámpák elé hívta, sőt azt a jelenetet, melyben B. Blanchet nem engedi magához közelíteni, nyílt színen kitapsolta. A mai játékkal is bizonyította, hogy színtársulatunk benne egy oly jeles erőt bír, mely csak díszére válik.

Utána Gál Gyulát kell közvetlen emlitenünk ki már a tőle megszokott művészettel játszotta Canalhailles tábornok szerepét.

Tompa t (Sevérac Pierre) egyik legjobb szerepében láttuk.

Igen kedves volt Novák Irén (Madeleine) szerepében.

Angyal Ilka (Blanche), Balassa (Merlot) Szendrei (Frossard), mindannyian hozzájárultak az est fényének emeléséhez. Megemlítjük még, hogy Tóvölgyi k. a. t. tisztelői egy szép viráglegyezővel lepték meg.

N-k.

Au revoir Kury Klára! Hogy a népszínház kedves primadonnája, Kury Klára, tegnap elbucszott a szünidő előtt a budapesti közönségtől, annak nemcsak virágokban és a hírlapírók bucsuztatói által maradt nyoma, de emlékeztetőül egy bucsuztató versben is, mit tegnap osztottak ki a művésznő tisztelői között s mely vers eképen hangzik:

Eltávozol, színpad bájos virága,
S mégis élő virág, szép Lilli-Klára,
Pár óra szól csak a válás, bucsu,
Mégis hull érted rózsák, koszoru. . .

Koszoruk, rózsák busan azt beszélik:
»Nem látjuk a tavaszt, nem Lillit őszig!
Bezárhatjátok a színházat! Lilli
Parányi lábán eltűnt, mint a villi!«

De újra nyílik kedv, tavasz, virág,
S mosolyának itt Muzsák, Grácziai
S a rózsák újra és szebben virul:
Ha újra dal zeng Lilli ajkairól:

REGÉNY-CSARNOK.

Későn.

Robinson F. W. után: M. J.

8

(Folytatás.)

A lehető legrosszabb kedélyhangulatban ment el a clubba. Bolondnak tartotta magát. Hogy is tudott hinni egy kis ostoba divatáruléánykának, ki most valószínűleg szívéből ka-

czag rajta s elbeszéli barátainak és ismerőseinek, mint játszotta ki azt a bolondot, ki az elmúlt kedden vele tánczolt s tőle ígéretet akart kicsalni. Igen, így kell lennie! mert a mint nagy dühösen elhagyta az utcát, a szegleten majdnem összeütközött Bennel, ki gonoszul mosolygott szeme közé. Saját könnyelműsége által lett a gunyolódás célpontjává; de hát, nem megérdemelte-e? Alapjában véve mit is érdekelt őt ez a divatáruléány? Vajjon miért lépett volna ő le ennek kedvéért rendes utjáról s miért toltta volna fel magát tanácsadójának?! Csak annak örült, hogy Frank Amoorenak mit sem árult el e találka felől. Minő predikációt tartott volna neki e derék ifju és mint kinevette volna balgaságáért!

Csak legalább azt tudta volna, hogy tulajdonképpen miért maradt el Sef! Félt tőle? Rosszat tételezett fel róla? Vagy azt hitte, hogy az előkelő ur tréfát üz csak és nem fogja megtartani szavát? Kibékült Bennel s elfeledte emiatt azt a kis kalandot? Talán beteg volt, vagy más, előre nem látott körülmények akadályozták a megjelenésben? Dudley, az okos, komoly, törekvő Dudley büszke volt s nem tudta elviselni, hogy Sef nem tartotta meg szavát.

Néhány nap mulva azonban a kis divatáruléány mégis kezdett kimenni eszéből és Gourcy Geraldine, az özvegy Bareblades grófnő unokahuga, ismét előtérbe lépett. Ezenfelül hivatala is nagyon igénybe vette őt; pontos hivatalnok volt s a világ, melyben forgolódott, nagy jövőt jósolt neki.

Egyszer, június elején véletlenül egy újság került kezébe, melyet leginkább a munkásosztály tartott fenn. Tekintete egy hirdetésen akadt meg, melyen azután hangosan felkaczagott.

Frank Amoore, ki éppen akkor lépett be hozzá, elbámulva kérde:

— Mi lelt barátom, hogy oly jókedvűnek látlak?

— Emlékezel még a Grandison-házra?

— Hogyne! Akkor te annyira magadon kívül voltál, hogy alig lehetett reád ismerni.

— Nos, itt van a kis komédiának az utolsó felvonása.

Frank kivette barátja kezéből a lapot s a következőket olvasta:

»A Grandison kerti ünnepély! Smiles urnak van szerencsége értesíteni mélyen tisztelt barátait és pártfogóit, hogy a tánczacadémia rendes, évi kerti ünnepélye e hó 10-én fog megtartatni a kestoni népkertben. Utolsó állomás Bromley. A szép ünnepély tánczmulatsággal fog véget érni, mely egyúttal ez idényben a Grandisonház utolsó tánczestélye lesz. Jegyek és bővebb felvilágosítások a tánczacadémia tulajdonosánál kaphatók.«

— Gyönyörű zárünnepély lesz, az bizonyos! — kiáltott fel frank nevetve. — El tudod képzelni, hogyan nézhetnek ki ez emberek nappal?

— Nem, — felelt Dudley s hirtelen elhallgatott, majd más térére igyekezett terelni a beszédet.

(Folyt. köv.)

TÁVIRATOK.

Az osztrák delegációk.

Budapest, jun. 17. (Saját tud. távirata.) Az osztrák delegáció tanácskozásait a költségvetési bizottságnak ma délelőtt 11 órakor tartott ülésezei nyitották meg. Goluchowski gróf külügyminiszter expozéja, mely teljesen megegyezett a magyar delegációban elmondott beszéddel, elejét vette nagyobb vitának, a delegátusok ugyanis éppugy, mint magyar kollegáik elállottak a kérdezősködésektől, mikor a külügyminiszter kijelentette, hogy reszszortkérdésekre nem válaszolhat, már rövid hivataloskodásából kifolyólag sem.

A vitát egyedül Herold József dr. az ifjucsehek vezére provokálta. Az idén is, mint minden esztendőben a hármas szövetség ellen intézett kirohanást és egyes megjegyzései tanaghatatlanul tetemes humorról tettek tanubizonyosságot. A miket azonban Bánffy Dezső báróról és Windischgrätz hercegről összehasonlításként mondott, teljesen elárulja, hogy Herold ur nem ismeri a magyar viszonyokat.

Sokkal jobban fején találta a szeget az öreg Hohenwarth gróf, a ki a magyarok befolyását látszólagosnak mondta.

Érdekes, hogy Pattai dr., a ki az Agliárdi-kérdést fel akarta hozni, lebeszéltek erről, és a mint ő maga kijelentette, csak a plénumban fogja ezt az ügyet érinteni.

A költségvetést természetesen itt is vita nélkül elfogadták.

Másfél órai pauza után a hadügyi költségvetés tárgyalására tértek át.

Kihallgatáson.

Budapest, június 17. (Saját tud. táv.)

Ő Felsége a mai általános kihallgatások alkalmával Tisza Kálmánt és Brankovics patriárkát fogadta.

A miniszterek Bécsben.

Budapest, június 17. (Saj. tud. táv.)

Bánffy és Jósika miniszterek ma reggel Budapestről Bécsbe érkeztek.

A fuzió.

Budapest, június 17. (Saját tud. táv.)

Galanthán az erősen álló függetlenségi és 48-as párt Eötvösök befolyása következtében fuzionáltak a szervezkedő kormány-párttal azon a czímen, hogy a »közös ellenség«, a néppárt ellen csak így remélnek győzhetni.

Az Eötvös-Bartha-ügy.

Budapest, június 17. (Saját tud. táv.)

Az Eötvös K. által az Egyetértésben Bartha ellen irt sértegető cikk miatt ketjük közt támadt affairt — miután Eötvös vonakodott lovagias elégtételt adni — Bartha Miklós segédei egy nyilatkozattal fejezik be, melyben Eötvös »eljárását nem tekinthetik egyébnek, mint egyszerű kitérésnek azon kötelesség elől, hogy elkövetett sértéseért helyt álljon.«

Az új kabinet.

Budapest, június 17. (Saját tud. táv.)

Bécsi beavatott körökben azt hiszik, hogy a miniszterek Windischgrätz herceg és Madeiszky kivételével megmaradnak a rekonstruált kabinetben. Thun gr. azonban csehországi sikertelen működése után semmi esetre sem fog kombinációba jönni.

Az örmény katolikosz.

Budapest, jun. 17. (Saját tud. távirata.)

Az örmény katolikosz tegnap Lobanoff külügy-miniszternél hosszas kihallgatáson volt. Az orosz kormány megtiltotta a lapoknak, hogy a katolikosz által a czárnak átadott memorandumról irjanak.

II. Vilmos Münchenben.

Budapest, június 17. (Saját tud. táv.)

Vilmos német császár ma reggel 8 óra tájban Münchenben érkezett. 9 órakor meglátogatta a bajor herceget.

Lázadás a hajón.

Budapest, június 17. (Saj. tud. táv.)

Az »Abracs« nevű orosz hadihajó legénysége föllázadt. A kapitány St. Sebastian mellett kikötött és a spanyol kikötő-rendőrség segítségével elnyomta a lázadást. A legénységből ketten megsebesültek.

Közgazdaság.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamarától.

Értesítés.

A Félegyházán, Gyulán, Jászberényben, Zilahon, Borosjenőn állomásozó m. kir. honvédcsoapatok élelemszükségleteinek biztosítására a budapesti I. honvédkerületi parancsnokság árlejtést hirdet. A mit azzal van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy a részletes feltételek a hivatalos órák alatt reggel 8 órától d. u. 2 óráig a kamara helyiségében (Nagypiac-tér, kereskedelmi csarnok palotája) megtekinthetők.

Nagyvárad, 1895. június 17.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara.
Jankó József, s. k. Dr. Sarkadi Lajos, s. k.
elnök. titkár.

A III-ik orsz. gazdakongresszus kiadványai. Az orsz. magyar gazdasági egyesület elismerésre méltó áldozatkészséggel saját alá bocsátja és kiadja a III-ik orsz. gazdakongresszus előadásait és tárgyalásait a gyorsirói feljegyzések alapján. A kiadás hat füzetből áll legalább 100 iven. A füzetek tartalma a következő:

I. füzet. Tartalmazza a kongresszus szervezetét, a tagok névsorát, a kongresszus megnyitó- és záróülését és a kongresszus által elfogadott határozatokat.

II. füzet. Tartalmazza a mezőgazdasági és szakoktatásügyi szakosztály előadásait és tárgyalásait.

III. füzet. Tartalmazza a hitel, biztosítás, és adóügy tárgyalásait.

IV. füzet. Tartalmazza a mezőgazdasági politikai és értékesítési szakosztály előadásait.

V. füzet. Tartalmazza a telepítés és kivándorlás, munkás és cselédügyi szakosztály előadásait és tárgyalásait.

VI. füzet. Tartalmazza a gazdasági és érdekképviseleti szakosztály előadásait és tárgyalásait.

Hogy az érdeklődők is megszerezhessék, a kiadványokra az O. M. G. E. a következő előfizetést nyitja meg. Az országos magyar gazdasági egyesület azon tagjai részére, akik nem voltak tagjai a kongresszusnak 5 frt, azok részére, kik sem az O. M. G. E.-nek, sem a kongresszusnak nem tagjai, 10 forint. A füzeteket egyenkint is meg lehet szerezni. Ezek ára: az I. füzeté 3 forint, a II., III., IV., V. és VI. füzeté egyenkint 2 forint. A füzetek f. évi szeptember hó folyamán fognak megjelenni. Az előfizetések f. évi július hó 1-éig az O. M. G. E. pénztárához intézendők.

Méhészeti szakelőadások Bihar megyében.

A IV. kerület méhészeti vándortanítója Rózsa János, az okszerű méhtenyésztésről szóló szakelőadását Biharvármegyének Szalárd, Erdőszeg, Székelyhid és Margitta községeiben f. évi július 10, 11, 12 és 13-án fogja megtartani.

A nagyvárad szőlők újabb veszedelme.

Említettük, hogy a földmivvelésügyi miniszter a Wolf és fia orosz szőlőtelepén zárlatot rendelt el, mert konstataáltak a telepen az új veszedelmes szőlőbetegséget, a »Gomose Bacillarie« feltevést. A vizsgálat során kitént, hogy az elzárolt területről pár száz oltványt szállítottak Bartók Jakab nagyvárad szőlőjébe is s ez okból a miniszter utasította a bihar-diószegi vinzellérképezde igazgatóját, hogy a hatóság közbejöttével a Bartók Jakab szőlőjét időnként vegye vizsgálat alá s ennek eredményéről tegyen jelentést. Az első vizsgálatot tegnap délután tartották meg. — Résztvettek benne: a kormány részéről Balassa István, a diószegi vinzellérképezde igazgatója, dr. Sipos Árpád a hegyi választmány elnöke, Bordé Ferenc városi tanácsos és Márkus János hegybíró. A bizottság a szőlőt megvizsgálván, a zöld oltványokat a legszebb fejlődésben találta s egyuttal beható vizsgálat után constatálta, hogy az új bacillusnak nyoma sincs a hegyen s így a vészshír teljesen alaptalan volt.

A sertésvész. Kőbányán a javulás — úgy látszik — tartós, az elhullott sertések száma a legutóbbi napokban mindössze 390, és mindössze 280 volt. Az üres szállások szétbontásának munkája javában folyik s a miniszteri biztos

különösen arra fektet nagy súlyt, hogy a föld 1 m. mélyre kiásassék s a biztonság okáért vidékről hozott földdel tömettessék be. A teljes fertőtlenítés eszközlése céljából most már az elásott sertéseket újra kiszedik s zsirjukat légmentesen elzárt üstökben kiolvasztják s a maradványokat ezután újra elássák.

Sorsolások. A budai 2 millió frtos sorsjegykölcson XLII-ik húzása június 15-én szombaton délután ment végbe, a régi városháza tanácstermében Márkus József alpolgármester elnöke mellett s több bizottsági tag és főtisztviselő jelenlétében. A főnyereményt: **200.000** frtot nyerte a **25.584** sz. sorsjegy, **1000** frtot nyert a **12.833** számú sorsjegy, **200—200** frtot nyertek: 5341 29998 21153 41105 46439 számú sorsjegyek, **100—100** frtot nyertek: 9967 42377 10845 21361 16321 9679 19995 16330 29309 2104 13354 10235 46002 7232 38899 24381 8359 35866. Kihúztak ezenkívül 975 db sorsjegyet, amelyek mindegyike 65 frtot nyer. A »Jószív« egyesület 21-ik sors húzása ugyanazon napon délután ment végbe az egyesület helyiségében. A főnyeremény (**10,000** frt) **2369** sorsz. **57** nyerőszámra esett: ezer-ezer forintot nyertek: 2616—41 és 2811—81, ötszáz—ötszáz forintot: 2833—08 és 3049—93, 100—100 frtot: 82—92, 1748—54, 3997—65, 6310—62 és 6391—38. Huszonöt-huszonöt forintot: 825—59, 1057—10, 1362—37, 1515—29, 3245—83, 3852—55, 5021—70, 5237—99, 7198—68 és 7298—07. Tíz-tíz frtot nyertek: 409—99, 495—72, 655—86, 2961—84, 3254—11, 4033—54, 4465—71, 6032—79, 6927—02 és 7290—26. Azonkívül 90 darab 2—2 frtot nyert.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1895. június 16-án.

Magyar aranyjárdék 4%	— — — —	123.50
Magyar koronajárdék	— — — —	99.20
Magyar vasuti kölcson aranyban 4 1/2%	— — — —	125.—
Magyar vasuti kölcson ezüstben 2 1/2%	— — — —	103.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	— — — —	123.50
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — — —	98.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	— — — —	101.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — — —	98.75
Magyar nyeresémi sorsjegy-kölcson	— — — —	158.25
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy kölcson	— — — —	148.—
Osztrák járdék papirban	— — — —	101.25
Osztrák járdék ezüstben	— — — —	101.25
Osztrák járdék aranyban	— — — —	123.—
Osztrák korona járdék	— — — —	101.50
1860. osztr. államsorsjegyek	— — — —	156.50
Osztrák-magyar bankrészevény	— — — —	1078.—
Magyar hitelbank részevény	— — — —	488.25
Osztrák hitelintézet részevény	— — — —	408.—
Osztrák-magyar államvasuti részevény	— — — —	440.50
20 frankos arany (Napoleon d'or)	— — — —	963.—
Német birodalmi márka	— — — —	59.45
London vista	— — — —	121.50
Paris vista	— — — —	48.20
20 márkás arany	— — — —	11.89

SZINKÖR NAGYVÁRADON.

Nagy bérlet 48-ik szám.

II. Kis bérlet 8-ik szám

Páros.

Páros.

Kedden, 1895. június hó 18-án.

A Bajazzók.

Opera 2 felvonásban. Olaszból fordította: Radó Antal.

Ezt megelőzi:

A bálkirálynő.

Vígjáték 1 felvonásban. Irta: Bereczik Árpád.

Az előadás kezdete fél 8, vége fél 10 órakor.

Holnap szerdán, 1895. jun. hó 19-én, bérletfolyamban.

A trapezunti hercegnő.

Offenbach nagy operettje.

Bor-eladás.

Gróf Stubenberg József

pinczészetéből saját termésű érmel-leki borok palaczkokban, valamint hordóban eladó. Bővebb tudósítást és árjegyzéket ad a számtartói hivatal Székelyhidon (Biharm.)

(137) 16—30

Legjutányosabban beszerezhetőek

KALENDA JÁNOS

műiparú raktárban
Nagyvárad, Sz. László-tér.

Uti válltáskák.
ESŐKÖPENYEK.
Férfikalapok.
NYAKKENDŐK.
Sétabotok.
Zsebkések.
Ollók.
Torna eszközök.

Utiládák, bőröndök
óriási választékban.
Utikosarak zárral
4 frt 50 krtól feljebb.
Gyermek kocsibölcsők
5 frt 50 krtól feljebb.
Gyermek Velocipedek
8 frttól feljebb.
Szikvizgépek
7 frt 50 krtól feljebb.
Disznóbőr nyergesek
14 frttól feljebb, teljes nyeregfelszerelés 22 frtért.
Revolverek
3 frttól feljebb.
Flobert fegyverek
5 frt 75 krtól feljebb.

Tajtpipák és szipkák
China ezüst evőkészletek
Gyermekjátékok
Illatszerek és szappanok
legolcsóbb beszerzési forrása.
Ajándéktárgyak
Salon asztalkák
leszállított árban.

Varrógépraktár a fióküzletben,

Kossuth-utca, Mezey-házban.

(151) 3-10

Ugyanott varrógépkellékek kaphatók és villanyos szoba-csengő berendezések eszközöltetnek.

ALAPITOTTATOTT
1874.

LASZKY ÁRMIN

ALAPITOTTATOTT
1874.

könyvnyomda, könyv-, zenemű-, papir-, író- és rajzszerszámkereskedése,
a „SZABADSÁG” politikai napilap kiadóhivatala
NAGYVÁRAD, KOSSUTH LAJOS-UTCA

tisztelettel értesíti az olvasó közönséget, miszerint a már 21 év óta fennálló könyvnyomda és papir-nagyraktárával kapcsolatosan egy

MODERN ANTIQUARIUMOT
(KÖNYVKERESKEDÉST)

(153) 3-5 rendezett be, melyben a legújabb és legjelesebb irodalmi termékek
mélyen leszállított áron kaphatók.

INGYEN és BÉRMENTVE minden irodalom-barátunk készséggel megküldi a raktáron levő
különböző művek **JEGYZÉKÉT.**

Casinók, olvasó-körök, nép-, ifjúsági-, tanodai- és önképző-köri könyvtárak a lehető
leggondosabb kiszolgálásban és különös kedvezményben részesülnek.